

Ekonometria

Stanisław Cichocki
Natalia Nehrebecka

Wykład 1

Plan wykładu

- ▶ 1. Sprawy organizacyjne
 - Zasady zaliczenia
 - Ćwiczenia
 - Literatura
- ▶ 2. Czym zajmuje się ekonometria?
- ▶ 3. Formy danych statystycznych
- ▶ 4. Model ekonometryczny

Plan wykładu

- ▶ 1. Sprawy organizacyjne
 - Zasady zaliczenia
 - Ćwiczenia
 - Literatura
- ▶ 2. Czym zajmuje się ekonometria?
- ▶ 3. Formy danych statystycznych
- ▶ 4. Model ekonometryczny

Sprawy organizacyjne

- adres mailowy: scichocki@wne.uw.edu.pl
scichocki@o2.pl
nnehrebecka@wne.uw.edu.pl
- strona internetowa:
 - www.ekonometria.wne.uw.edu.pl
- dyżur: uzgadniany indywidualnie

Zasady zaliczenia

- ▶ Egzamin pisemny
- ▶ Forma egzaminu:
 - warunkiem dopuszczenia do egzaminu końcowego jest zaliczenie ćwiczeń (zaliczenia kartkówki, kolokwium, case studies, modelu)
 - egzamin trwa 90 min. i zawiera:
 - 4 pytania teoretyczne spośród listy pytań ze skryptu
 - 3 zadania
- ▶ Warunek zaliczenia egzaminu:
 - zaliczenie części teoretycznej i zadaniowej
- ▶ Próg zaliczenia:
 - 50 % punktów z części zadaniowej, 50% punktów z części teoretycznej
- ▶ Ocena końcowa: średnia ważona (2/3 ocena z egzaminu +1/3 ocena z ćwiczeń)

Ćwiczenia

- ▶ Prowadzone według tego samego programu dla **grup ogólnych**.
- ▶ Osoby, które będą miały więcej niż trzy nieobecności uzyskają ocenę NK.
 - Dalszą procedurę (usprawiedliwienia, podania, prośby etc.) określa Regulamin Studiów na Uniwersytecie Warszawskim oraz Uchwała Rady Wydziału Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 27 maja 2015 r. w sprawie szczegółowych zasad studiowania na Wydziale Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warszawskiego.

Ćwiczenia

- ▶ Ocena z ćwiczeń: **20%** kartkówki z teorii, **30%** kolokwium, **30%** model, **20%** case studies
- ▶ 1. Kartkówki - minimum 5 kartkówek, 1 kartkówka może być niezaliczona
- ▶ 2. Kolokwium

Ćwiczenia

- ▶ 3. Case studies
- ▶ 4. Najważniejszym elementem ćwiczeń jest samodzielne opracowanie własnego badania ekonometrycznego - modelu.
 - modele opracowywane w grupach **co najwyżej 2 osobowych**
 - przynajmniej **2 artykuły** w języku angielskim

Ćwiczenia

Konkurs modeli:

- Ćwiczeniowcy przesyłają wykładowcom po dwa modele z danej grupy.
- Osoby, których modele wygrają w konkursie są zwolnione z egzaminu z oceną **bdb** pod warunkiem uzyskania z kolokwium przynajmniej oceny **db**.

Warunki uczestnictwa

- ▶ Rejestracja w USOS na wykład i ćwiczenia

Literatura

- J.Mycielski, *Skrypt z ekonometrii*
dostępny na ksero wydziałowym
- J.Mycielski, *Zbiór zadań z ekonometrii*
dostępny na ksero wydziałowym
- R. Woźniak, *Dodatkowy zbiór zadań z ekonometrii*
dostępny na ksero wydziałowym
- Wooldridge (*drugie wydanie lub późniejsze wydania*)
- Greene (*2003 lub późniejsze wydania*)

Plan wykładu

- ▶ 1. Sprawy organizacyjne
 - Zasady zaliczenia
 - Ćwiczenia
 - Literatura
- ▶ 2. Czym zajmuje się ekonometria?
- ▶ 3. Formy danych statystycznych
- ▶ 4. Model ekonometryczny

Czym zajmuje się ekonometria?

- badaniem zależności ilościowych między zmiennymi ekonomicznymi
- empiryczną weryfikacją teorii ekonomicznych

Przykład:

- teoria: prawo popytu i podaży \longrightarrow wzrost ceny powoduje spadek popytu i wzrost podaży
- teoria nic nie mówi o ile spadnie popyt, wzrośnie podaż

Czym zajmuje się ekonometria?

- ekonometryk może oszacować reakcję popytu na spadek ceny (cenowa elastyczność popytu) oraz zweryfikować hipotezę o jej ujemnym znaku
- wykorzystuje do tego dane

Plan wykładu

- ▶ 1. Sprawy organizacyjne
 - Zasady zaliczenia
 - Ćwiczenia
 - Literatura
- ▶ 2. Czym zajmuje się ekonometria?
- ▶ 3. Formy danych statystycznych
- ▶ 4. Model ekonometryczny

Formy danych statystycznych

- ▶ Dane przekrojowe (***cross sectional data***)
 - wiele obiektów obserwowanych w jednej jednostce czasu.
- ▶ Szeregi czasowe (***time series data***)
 - jeden obiekt obserwowany w wielu jednostkach czasu.
- ▶ Dane panelowe (***panel data***)
- ▶ Dane przekrojowo-czasowe (**pooled cross sectional**)

Dane przekrojowe

	Dochód (w tys. USD)	Wydatki na żywność (w tys. USD)	Wydatki na rozrywkę (w tys. USD)
Pablo	999	30	500
Velasco	300	2	100
Blackie	100	1	5
Quica	500	15	350
Poison	650	8	400

Szereg czasowy

Kurs USD/PLN	Data
24.09.2018	3,6620
25.09.2018	3,6511
26.09.2018	3,6430
27.09.2018	3,6557
28.09.2018	3,6754

Szereg czasowy

<https://stooq.pl/q/?s=USDPLN>

Dane panelowe

- ▶ Dane panelowe mają cechy zarówno próby przekrojowej, jak i szeregu czasowego.
- ▶ Zawierają one szereg obserwacji dla danej próby przekrojowej.
- ▶ Panel stanowi więc dane z kilku okresów czasu dla pewnej grupy obiektów.
- ▶ Dane panelowe różnią się od tak zwanych prób przekrojowo-czasowych, które zawierają dane z kilku okresów czasu dotyczące *różnych* prób przekrojowych.

Dane panelowe

- ▶ Przykładem może być PKB per capita w poszczególnych krajach UE, w kolejnych latach.
- ▶ Każda obserwacja w zbiorze panelowym jest indeksowana podwójnie:
 - Po jednostkach
 - Po czasie

Dane panelowe

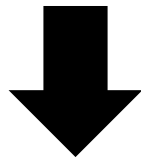
Kraj	Rok	PKB	Stopa bezrobocia
Austria	2000
Austria	2001
Austria	2002
Belgia	2000
Belgia	2001
Belgia	2002

Plan wykładu

- ▶ 1. Sprawy organizacyjne
 - Zasady zaliczenia
 - Ćwiczenia
 - Literatura
- ▶ 2. Czym zajmuje się ekonometria?
- ▶ 3. Formy danych statystycznych
- ▶ 4. Model ekonometryczny

Model ekonometryczny

- dane nie mówią „same za siebie”
- narzędziem ekonometryka do analizy danych

model ekonometryczny

Model ekonometryczny

- model:

a) pewien sposób opisu danych

b) za pomocą niewielkiej liczby oszacowanych parametrów umożliwia uchwycenie najważniejszych zależności między zmiennymi

c) nie opisuje dokładnie rzeczywistości (w sposób niedoskonały)

Model ekonometryczny

Budowa modelu:

a) cel badania i hipoteza badawcza ← teoria

**które zmienne istotnie wpływają na analizowane zjawisko,
kierunek przyczynowości, jakie formy funkcyjne wybrać**

b) dane

c) oszacowanie parametrów

d) weryfikacja hipotezy

Model ekonometryczny

Model ekonometryczny

Przykład:

$$placa = \alpha_0 + \alpha_1 \text{wykształcenie} + \alpha_2 \text{wiek} + \alpha_3 \text{plec} + \varepsilon$$

Oszacowania:

	Współczynnik	Błąd Std.
wykształcenie	1,5	0,3
wiek	0,4	0,1
pleć	0,2	0,05
stała	2,3	1,5

Dziękuję za uwagę